

ของจริง ของปลอม

พระอาจารย์สงบ มนฺตสนฺโต

เทศน์เช้า วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๔๐

ณ วัดสันติธรรมาราม ต.คลองตากต อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เวลาบิณฑบาต เห็นไหม เขาถามว่าพระไปไหนหมด ทำไมอยู่องค์เดียว เขาถามเลยว่า พระสึกแล้วหรือ? พระที่อยู่กับเราสึกหมดแล้วใช่ไหม? ทำไมเราถึงอยู่องค์เดียว นี่โลกเขามองกันอย่างนั้น มองแต่จากใจ มองแต่ไปไหนมีแต่คนล้อมหน้าล้อมหลังใจ มองแต่เฟอร์นิเจอร์ใจ ไม่ได้มองค่าของใจคนใจ เราบอกเลยแหละ พระเรา เราส่งไปอยู่หัวหิน

สมัยพุทธกาลนะ ออกพรรษานี้ พระอยู่ในวัดเขาไปดิเียนพระพุทธรูปเจ้าเลยว่าเป็นพระนี่มันไม่มีทิส คือว่าเหมือนกับคนอื่นดูไปไหนไม่รอดใจ หมกอยู่เหมือนหมูในเล้าใจ หมูที่อยู่ในเล้าเขาเลี้ยงขุนไว้ในเล้าก็ร้องอู้อๆ อยู่ในเล้านั่นแหละ เขาบอกว่าเหมือนคนไม่มีทิส ทำไมออกพรรษาแล้ว ลัทธิศาสนาอื่นแบบว่าเขาหมุนเวียนใจ พระพุทธรูปเจ้าถึงได้พาพระออกธุดงค์

ถึงเวลาอยู่ในพรรษา เมื่อก่อนพอออกพรรษาพระจะเวียนออกธุดงค์ ไม่อยู่กับที่ใจ ไม่ให้จำพรรษาอยู่ในพื้นที่ เพราะอยู่ในพื้นที่แล้วมันจะยึดใจ ทุกคนจะยึดกัน เราก็เป็นเจ้าของวัด ใ้อโยมก็ว่าเป็นเจ้าของพระ ก็เลยยึดกัน ผูกพันกันตายอยู่อย่างนั้นใจ เขาถึงไม่ให้อยู่อย่างนั้น ให้เวียนออกๆ ทีนี้พอเรามาทำให้เวียนออก มันก็เลยหาว่าพระสึกหรือ? พระอยู่ไม่ได้หรือ? ใ้อพระอยู่ได้ต้องอยู่กับเป็นหมูอย่างนั้นหรือ? นี่เขาว่าอย่างนั้นนะ

ถามนี้ถามหลายคน แปลก ถามถึง ๓-๔ คนเลยนะว่าพระไปไหน? พระไปไหน? มีอยู่เจ้าหนึ่งถามว่าพระสึกหรือ? เขาว่าอย่างนั้นเลยนะ ถ้าเขาจะสึกโดยธรรมชาติของเขา มันก็เรื่องของเขา มันประกันใครไม่ได้หรอก ใครจะอยู่ ใครจะสึก แต่ในเมื่อความคิดของโลก นี่ก็คือความคิดของโลก เห็นไหม แล้วก็ความคิดของธรรมใจ

ความคิดของธรรม เห็นไหม ร่างกายนี้ไม่ใช่เรา หัวใจนี้มาอาศัยร่างกายนี้เป็นแค่เรือจ้าง ใจ แค่เรือจ้าง แค่นี้ เราขับรถมา เราก็อาศัยรถมาที่นี้ได้ คนเกิดมานี้อาศัยร่างกายเป็นเรือน เป็น

รัง แต่หัวใจอยู่ในรถนั้น อยู่ในเรือนรังนั้น ฉะนั้น ร่างกายนี้ไม่ใช่เรา ร่างกายนี้เป็นที่สถิต เป็นที่
เกิดของโรคของภัย แต่เราได้มานี้มันมีเฉพาะเราณะ เฉพาะมนุษย์กับสัตว์เดรัจฉานที่ได้เสวยใน
อบายภูมิ ที่ได้มีกายกับใจนะ นรก สวรรค์ กายทิพย์นี้

อย่างเช่นทำบุญกันมา คือว่ากายเป็นทิพย์ๆ ทิพย์หมายถึงวิญญาณไง วิญญาณที่ออกไป
อย่างเช่นเราตายไปนี้ เราทำความดีเราไปเกิดบนสวรรค์ มันมีแต่หัวใจล้วนๆ เป็นเรื่องของ
นามธรรมไง จะใช้คำว่าวิญญาณก็ได้ แต่ใช้คำว่าวิญญาณนี้มันพ้นเพื่อนใจ

คำว่าวิญญาณ.. โลกของวิญญาณกับโลกของปัจจุบันเรา แต่มนุษย์มีโลกของวิญญาณ
ซ่อนอยู่ในกายเราด้วยไง เรามีกายแล้วก็มีวิญญาณอยู่ในนี้ เพราะมีกายตัวนี้ไง เราถึงได้ว่าให้
พิจารณามันเหมือนกับมีสิ่งที่จับต้องได้ แล้วพิจารณาได้ ถึงบอกว่าให้พิจารณากายนี้ไม่ใช่เรา
พระพุทธเจ้าสอนเรื่องธรรมะไง สอนว่า “กายนี้ไม่ใช่เรา กายนี้เป็นเครื่องอยู่อาศัย”

แต่ทางวิทยาศาสตร์ทางโลกว่าเราสิ เป็นเราสิ เกิดมาต้องคิดตั้งแต่เด็กเลย เด็กต้อง
พัฒนาอย่างไรให้ไอคิวมันสูง ให้มีความรู้ โตขึ้นไปจะได้ใช้ร่างกายให้เป็นประโยชน์ ทำงานทำ
การขึ้นไป วิทยาศาสตร์พยายามจะพูดเลยให้ยึดร่างกายนี้ แล้วพยายามจะแบบว่าให้ร่างกายนี้
เข้มแข็ง ไม่เป็นผู้ทุพพลภาพ จะได้ทำงานได้สะดวก อันนั้นถูกต้อง นี่โลกเขาบอกว่าร่างกายต้อง
เป็นเรา แล้วจะพยายามทำให้ร่างกายนี้ยั่งยืนไง พยายามจะพยายามต่อให้ร่างกายนี้ยั่งยืน

นี่เรื่องของโลก เรื่องของโลกกับเรื่องของธรรม เรื่องของโลกเขาไม่ใช่เรา แต่ถ้าเราบอก
เป็นเรื่องของธรรมนี้มันพ้นเพื่อนกันนะ ฟังให้คินะ พ้นเพื่อนกันคือว่าถ้าปัจจุบันนี้เราเจ็บไข้ได้
ป่วย เราคุยกันเราก็ยังพูดเลยว่าเราก็ป่วย เราต้องหายามากิน เห็นไหม ทำไม่ต้องรักษาล่ะ? ถ้า
ไม่ใช่เราทำไมไม่สละทิ้งไปเลย

ไม่ใช่เราในความยึดมั่น ไม่ใช่เราในอุปาทาน ไม่ใช่เราเพราะความเป็นทุกข์เป็นยาก แต่
เป็นเราเพราะเราเป็นมนุษย์ เราเป็นเราสิ เราเป็นเราขณะนี้เราต้องรักษาเรา แต่ไม่ให้มีความยึดมั่น
ว่าอันนี้เป็นเรา ถ้าตรงนั้นไม่ยึดมั่นนะ แล้วมันก็รักษาร่างกายนี้ไป ร่างกายนี้ก็กลับคิดด้วย เช่นเจ็บ
ไข้ได้ป่วยนี้ โอ้ย.. มันเป็นอย่างนั้นเนาะ มันไม่วิตก วิจารณ์ มันจะพาร่างกายนี้ไปให้หมอรักษา
ได้ง่ายนะ ถ้าเราไปเครียดมาก โรคเครียดทำให้ร่างกายนี้เสียไปด้วย เห็นไหม

นี่พระพุทธเจ้าสอนสองชั้นนะ ถึงบอกว่าโลกของวิญญูณที่ว่าเป็นทิพย์ๆ คำว่าเป็นทิพย์นี่วิญญูณใจ โลกวิญญูณมันไม่มีร่างกายนี้เข้าไปบีบรัดใจ ฉะนั้น เวลาสุขก็สุขมากนะ เวลาเกิดเป็นเทวดาจะมีความสุขมาก แต่เวลาทุกข์ก็ทุกข์มากนะ แต่ทุกข์ไม่ตาย แต่มนุษย์ถ้าทุกข์ถึงขาดอาหารไปนี่ตายทันทีเลย นี่มันหมุนเวียนไปใจ จิตนี้มันหมุนเวียนไป ถึงบอกว่ามองกันแต่วัตถุไป มองกันแต่ฉากไป มองกันแต่สิ่งนี้ไป ไม่มองกันถึงนามธรรมไป

สมัยก่อนนะ พยายามจะให้เด็กมีความคิด มีจินตนาการ พยายามจะเสริมวิญญูณตัวนี้ให้เข้มแข็งใจ ให้เด็กมีความคิด พยายามจะสอนให้มันมีวิสัยทัศน์ ว่าอย่างนั้นเลยนะ ให้มีความคิดไปข้างหน้า มันเป็นการคำนึงใจ เป็นการใคร่ครวญให้จิตนี้ให้ปัญญามันเกิด เห็นใหม่ ร่างกายมันใช้อะไรได้ประโยชน์ขึ้นมา ร่างกายนี้ ที่นี้เราก็คงติดกันๆ

คิดมันเป็นติด ไม่ใช่ปฏิเสธนะ เหมือนกับใช้กำปั้นทุบดินไป ถ้าปฏิเสธนะก็อย่างนี้แหละ คนเราถ้าศึกษาศาสนาศึกษาไม่รอบคอบ เห็นใหม่ ทุกข์เพราะมีเรา มีลัทธิหนึ่งเมื่อก่อนนี้อยู่ประสานมิตรให้ฆ่าตัวตายไป ลัทธิฆ่าตัวตาย.. ทุกข์เพราะมีเรา กำจัดเราแล้วก็ไม่มีทุกข์ใจ แล้วทำอย่างไรถึงไม่ให้มีเรา ฆ่าตัวตายซะ ฆ่าตัวตายเพื่อหนีใจ หนีตรงนี้ใจ หนีเราไป

มันไม่ใช่ มันฆ่าตรงอุปาทานยึดมันถือมันตรงนี้ใจ ความยึดมันถือมันใจ สิ่งใดอาศัยได้ อาศัยไป สิ่งใดอาศัยไม่ได้นะเราต้องแก้ไข ถ้าแก้ไขแล้วก็อยู่กันไป อยู่กันไปอย่างเช่นอัมพฤกษ์เนี่ย อัมพฤกษ์ร่างกายใช้ไม่ได้ เห็นใหม่ ทำไมต้องอยู่กันไปล่ะ? เพราะจิตนี้ยังไม่ดับ นี่วัตถุมันเป็นแบบนี้ใจ ก็มองกันที่วัตถุไป มองกันแต่ฉากไป แต่ไม่ได้มองกันถึงหัวใจ

นี่ความจริง สิ่งที่เป็นความจริงอันประเสริฐ อริยสัจ ความจริงประเสริฐ แต่เราเข้าไปไม่ถึง เราเข้าได้แต่ความจริงปลอมๆ ใจ ความจริงโดยสมมุติ นี่การเกิดการตายเป็นเรื่องความจริง แต่มันสมมุติขึ้นมา เห็นใหม่ เพราะอะไรถึงสมมุติ เพราะถ้าปฏิบัติถึงที่สุดแล้วมันไม่มีการเกิดและการตาย แม้แต่มีชีวิตอยู่ นี่กิเลสมันขาดแล้ว มันขาดตอนกิเลสตายนะ เวลาตายไม่มีตาย มันแปรสภาพ

การเกิดการตายนี่ยังเป็นสมมุติเลย การเกิดและการตายนี้เป็นสมมุตินะ แต่เป็นความจริงไหม? จริงสิ เพราะคนตายตลอด คนเกิดตลอด แต่มันเป็นสมมุติ สมมุติเพราะอะไร? เพราะมันยังหมุนอยู่ มันยังเป็นโลกอยู่ใจ เป็นสมมุติอยู่ ถ้าเป็นวิมุตติเป็นธรรมแท้มันไม่มี กิเลสตายมันก็จบ

พอกิเลสตายจบแล้ว พอจบแล้วไม่มีการเกิดและการตาย แค่ว่าแปรสภาพไป ทุกอย่างกลับไปคงที่ ใจ กลับไปอยู่ที่เดิมของตัว

ร่างกายนี้ประกอบด้วยดิน น้ำ ลม ไฟ กลับไปที่เก่าของเขา วิญญาณตัวนี้วิญญาณแท้ก็ กลับไปที่เก่าของเขา ที่เก่าของเขานะ แต่เมื่อก่อนไม่เป็นแบบนี้ เมื่อก่อนที่เก่าของกิเลส แต่ชำระ แล้วไม่ใช่ที่เก่าของกิเลสนะ มันเป็นที่นิพพาน เป็นที่วิมุตติ เป็นที่หลุดพ้น เป็นที่ไม่เวียนกลับมา อีก ไม่มีอีกเลย นี่ความจริงแท้ใจ

นี่มันถึงว่าจะเข้ามันเข้ายากอย่างนี้ ก่อนจะเริ่มฉายหนังต้องกางจอหนัง เราไปถึงไปดู หนังกัน อู้อู้อ.. สนุกสนานนะ แต่ไม่ดูตอนเย็นก่อนหนังมันจะฉายมันจึงจอกัน มันต้องแบกเหล็ก มาขนาดไหน

นี่ก็เหมือนกัน ก่อนจะทำอะไรขึ้นมามันมีอุปสรรคไปหมด เห็นไหม ก่อนจะภาวนา ก่อน จะเข้าวัด มาวัดนี้มาทำไม? คนที่มาวัดทุกคนนี้มีปัญหาหมดคนนะ ถ้าไม่มีปัญหาจะไม่มาวัด นั่นเขา ว่าไปนั่นเลย มีปัญหาสิ เพราะมีทุกข์ มีทุกข์ถึงได้ต้องมาวัด มีทุกข์นะ แต่อีกฝ่ายหนึ่งก็ไม่ใช่สิ อีกฝ่ายหนึ่งเขาเข้าใจ เขาเข้าใจ เขาจะเอาความจริง เขาจะเอาตามความเป็นจริงเขาก็มาวัด ศึกษา ธรรมะแล้วรู้ตามความเป็นจริง

นี่เวลาเขาถามขึ้นมาแล้วมันสะเทือนนะ เราไม่พูดเลยแหละ เขาถามว่าพระสีกหมดเลย หรือ? ไม่มีใครอยู่ เหมือนกับเราไม่มีความสามารถเลยใจ มันก็ด่าต้อย แต่เขาไม่รู้ในหัวใจเรานะ อ้ออ้อ.. เฮ้อะ! โอ้พระเรานี้ เราจะฝึกพระ เราจะให้พระออกไปวิเวก แล้วออกไป เห็นไหม คุณเมื่อ วานมา ไปถึงก็ออกบ้านใหญ่เลย บิณฑบาตนู่นเลย มันกลับไปทำอย่างนั้น อาชาไนยใจ โอ้.... มันใช้ได้เลยละ ไปถึงก็บิณฑบาตหมู่บ้านใหญ่เลย

ออกมาข้างนอก เพราะเขามอบอกว่าออกไปบิณฑบาตบ้านใหญ่ แต่ทางนี้ยังคิดเลย คิดว่า ถ้าอยู่ที่นี่ เห็นไหม ถ้าอยู่มีคนล้อมหน้าล้อมหลังมากๆ ถึงจะเป็นผู้ที่แบบว่ามีชื่อเสียงกิตติคุณ ใจ กิตติคุณของกิเลส กิเลสมันอยากให้อนกันเป็นหมู มันไม่ใช่กิตติคุณของธรรม กิตติคุณของ ธรรมเป็นนอแรดใจ นอแรดไปได้หนึ่งเดียว นอแรดมันอาศัยตัวมันเองได้ใจ ผู้ที่อาศัยตัวเองได้ ยืนบนขาของตัวเองได้

อุตตา หิ อุตตโน นาโถ คนเป็นที่พึ่งแห่งตน ต้นไม้นั้นเป็นต้นโพธิ์ต้นไทร อีกามันได้มา
เกาะ มาอาศัย ต้นไม้นั้นอยู่ไม่ได้เลย ไปไหนต้องอาศัยถูกศิษย์คอยประคองไว้ ก้าวแต่หน้าตาฉัน
จะไม่มีใจ ถ้ามีบริษัทบริวารแล้วฉันถึงจะยืนอยู่ได้ไง ประคองกันไว้ละ ต้นไม้ก็อ่อนแอจะล้ม
อีกามันต้องไปบิณฑระเพื่อปีกไว้กลัวต้นไม้จะล้ม แล้วก็บินไว้เห็นไหม นี่ใครจะไปอาศัย

มันเป็นเรื่องของความเป็นจริงใจ หัวใจที่มันยืนอยู่ได้นะ หัวใจที่เป็นธรรมใจ เห็นไหม
เปรียบเหมือนศิลาแท่งทึบ ยาว ๘ สอก ปักดินอยู่ ๔ สอก ลมพัดมา ฝนมาไม่สะเทือน.. ไม่
สะเทือนนะ ไม่สะเทือนในความรู้สึกภายใน แต่กิริยาภายนอกมันเหมือนกับปุณฺณชนธรรมคานี้
แหละ กิริยาภายนอกรับรู้ใจ ผิดถูกรับรู้ สะเทือนตามความผิดถูก ผิดต้องผิด ถูกต้องถูก ตามนั้น
ตามความเป็นจริงเลย

หลายอย่างที่เป็นธรรม แล้วเดี๋ยวนี้โลกแปรไป เห็นเลย เห็นแล้วน่าคิดมาก น่าคิดมาก
ความแปรไปของโลกเขา ต้องหลบเอา โลกธรรม ๘ ใจ เวลามานี้เสียงสรรเสริญ สรรเสริญคู่กับ
นินทา เวลาสรรเสริญมาแป๊บเดียว ยิ้มกันแป๊บเดียว แล้วเดี๋ยวลับหลังนินทากันอีกแล้ว พอ นินทา
ขึ้นมา เห็นไหม สรรเสริญเหมือนลมปาก เหมือนลมพัดมาวูบเดียว นินทามา ว่าร้ายมานี้
เหมือนกับเสาเข็มที่ลงไปหัวใจใจ เสาเข็มนะที่ลงไปหัวใจเลย มันเจ็บเสียบ

จะนั่นถ้าถึงธรรมแล้ว ถึงปฏิบัติแล้วมันจะมีค่าเท่ากันใจ มีค่าเท่ากัน โลกธรรม ๘ เป็น
สมบัติเก่าแก่ดั้งเดิม มีแต่ไหนแต่ไรมา เวลาที่มีความทุกข์มันต้องคิดถึงธรรมะข้อนี้ แล้วมันจะได้
เบาใจ คุยอย่างพระพุทธเจ้าสิ พระพุทธเจ้าบอกไว้เลยนะ

“ในสามโลกธาตุนี้ คนที่โดนโลกธรรมรุนแรงเท่าพระพุทธเจ้าไม่มี”

ขนาดนั่งเทศน์อยู่ ใอันนั้นไปนั่งชี้หน้าเอาหมอนผูกไว้ที่ท้อง นี่ดีแต่สอนคนอื่น ตัวเองทำ
เขาไว้ ขนาดผิดขนาดนั้นนะ คำนี้มันถึงมาเข้ากับใอันนี้ไง เข้ากับที่ว่าความบริสุทธิ์คนอื่นจะมา
บอกไม่ได้ไง ความบริสุทธิ์คนๆ นั้นจะรู้เองไง พระพุทธเจ้าถึงได้บอกไง

“เธอกับเราสองคนรู้กันเองนะ เธอกับเราสองคนรู้กันเองว่าเราผิดหรือไม่ผิด”

ไปวิตก วิจารณ์คนอื่นไม่รู้หรอก คนกระทำนั้นแหละจะรู้ เห็นไหม นี่มันรู้กันสองคน มันรู้
กับคนๆ นั้น ความบริสุทธิ์อยู่ที่ตัวบุคคลคนนั้นเอง ที่นี้ความบริสุทธิ์มันมีอยู่แล้ว มันเชื่อตรงนั้น
แล้ว ใอันนี้ที่การกระทำอย่างอื่นที่เป็นสิ่งย่อยออกมา มันเป็นไปไม่ได้ มันเป็นไปไม่ได้

เขาคาดไม่ถึง พอคาดไม่ถึงก็จะเอาความโลภมาเป็นใหญ่ เอาความโลภมาคาคมาเคา จะให้ทำอย่างนั้นๆ ตามใจของตัวมันเป็นไปได้ มันเป็นไปได้ไม่ได้ใจ แต่ถ้ามันเชื่อกันด้วยความศรัทธาตัวแรก ไอ้ตรงนี้มันต้องมีเหตุมีผลของมันเป็นไปได้สิ เหตุผลของมันที่มันจะพลิกออกไป มันต้องมีกาลมีเวลา ต้องให้ออกาส ให้เวลาของมัน ไม่ใช่มาหักพรวดด้วยค้ำเข่า ไอ้จะให้มันเป็นไปได้อย่างใจคิดมันเป็นไปได้ได้อย่างไร? กรรมมันมีมาอย่างนั้นตลอด

เรื่องกระแสของกรรม เรื่องการเกาะเกี่ยวกันมา ถึงมันจะเกาะ มันจะเกาะกันอย่างไรเท่านั้นเอง เห็นไหม กำมันกำไว้ พอมันแบมันก็หายใช่ไหม? ทีนี้มันจะแบอย่างไรออกมาให้มันสวย ให้มันงาม ให้มันเป็นประโยชน์แก่ทุกๆ ฝ่าย แเบให้เป็นประโยชน์ ไม่ใช่แบออกมาด้วยการหักกัน แเบออกมาได้เป็นประโยชน์ เพื่อใจ

ความคิดนี้ คณวุฒิกภาวะของใจมันสูงขึ้น มันจะเป็นผู้ใหญ่ขึ้น แล้วมันจะคิดเป็นประโยชน์มากขึ้น ไม่ใช่คิดแบบเด็กๆ แล้ว โตขึ้นเป็นผู้นำของคน เป็นผู้นำของโลก เป็นผู้นำของธรรม เป็นดวงตาของโลก!

พระพุทธเจ้าดับ เห็นไหม ดวงตาของโลกดับแล้วไง นี่มันถึงคิดหลายอย่าง คิดถึงโลกปัจจุบัน คิดถึงการเกาะเกี่ยว คิดถึงข้างหน้า ไม่อยากพุดนะ (เทปสิ้นสุดเพียงเท่านี้)